

Aineiston kerääminen

### *Otanta*

Otanta toteutettiin monivaiheisena ositettuna satunnaisotantana, käyttäen hyväksi etukäteistietoja perusjoukon jakautumisesta ryhmiin.

Otannan ensimmäisessä vaiheessa tutkimuksen edellyttämä määrä kohdehenkilöitä jaettiin alueellisesti maakuntajaon pohjalta NUTS2 suuralueisiin. Toisessa vaiheessa kunkin suuralueen sisällä kohdehenkilöiden määrä jaettiin kuntatyyppeihin.

Kunnat ryhmiteltiin kuntatyyppeihin siten, että kaupungit jaettiin asukasmäärän mukaan suuriin ja pieniin kaupunkeihin ja maaseutukunnat kolmeen luokkaan väestön elinkeinojakauman mukaan. Tutkimuskunnat poimittiin edustavasti em. ositteiden pohjalta. TNS Gallup Oy:n kuntaluokittelu perustuu tilastotieteen professori Pentti Mannisen tekemään luokitukseen Suomen kunnista.

Otannan kolmannessa vaiheessa jokaisesta tutkimuskunnasta valittiin satunnaisesti lähtöosoitteita väestömäärän edellyttämällä tavalla. Haastattelut tehtiin lähtöpistejärjestelmällä. Satunnaisesti poimituista lähtöosoitteista edeten tehtiin enintään kahdeksan haastattelua. Jokaisesta haastattelun kohteena olevasta pyrittiin rekrytoimaan se henkilö, jonka syntymäpäivä on seuraavaksi.

Yrittäjien osuutta aineistossa kasvatettiin yrittäjäväestöön kohdistunein lisähaastatteluin. Valituissa tutkimuskunnissa poimittiin toimipaikkarekisteristä yrityksiä. Haastattelijat ottivat puhelimitse yhteyttä yrittäjän kanssa ajan henkilökohtaisen haastattelun toteuttamiseksi joko yrityksessä tai yrittäjän kotona.

### *Laitteet ja ohjelmisto*

Haastattelut toteutettiin tutkimustoiminnan tarpeisiin valituilla tablet-laitteilla ja henkilökohtaisiin haastatteluihin suunnitellulla täysin uudella nField-haastatteluohjelmistolla. Ohjelmistossa on kiinnitetty erityisesti huomiota käytettävyyteen haastattelutilanteessa. Haastattelutilanne ei vaadi internetyhteyttä. Tehdyt haastattelut siirretään 3G- tai wifi -yhteydellä vaivattomasti sopivana hetkenä haastattelupäivän aikana.

Lomakeohjelmoinnissa käytettävä NIPO ODIN on johtava markkinatutkimus-ohjelmisto, jonka Android käyttöjärjestelmälle suunnitellulla nField-haastatteluohjelmistolla voidaan hyödyntää monipuolisesti mobiililaitteen ominaisuuksia (esim. sijainnin, videokuvan, äänen tai valokuvien tallentaminen haastattelun aikana). Lisäksi käytössä on kaikki Androidiin saatavien appsien tarjoamat mahdollisuudet.

Tietoturva on varmistettu kaikissa vaiheissa TNS:n globaalien standardien mukaisesti. Data on kryptatussa muodossa haastattelulaitteessa, kun se lähetetään palvelimelle ja palvelimella. Laitteita valvotaan MDM ohjelmistolla. Sillä mm. voidaan resetoida laite ja tyhjentää kaikki sisältö, jos laite häviää.

Lähtämisen yhteydessä vastaukset siirtyivät suoraan TNS Gallup Oy:n haastatteluohjelmistoon. Aineistoa ei siten erikseen tallennettu. Lomakkeiden tarkastettiin etukäteen, ennen kenttätöyön aloittamista. Näin voitiin välttää erilliseen tallennukseen mahdollisesti liittyvät virheet.

## Aineiston painottaminen

Aineiston edustavuus voidaan palauttaa seuraavin väestötietojärjestelmän tietoihin perustuvien painokertoimin. Yrittäjien osuus väestöstä on kuusi prosenttia.

Alueet		
NUTS2	NUTS2nimi	%
F119	Länsi-Suomi	26 %
F11B	Helsinki-Uusimaa	28 %
F11C	Etelä-Suomi	22 %
F11D	Pohjois- ja Itä-Suomi	25 %
Kuntaryhmanro	Kuntaryhma	%
0	Pääkaupunkiseutu	19 %
1	Kaupunkimaiset kunnat	50 %
2	Taajaan asutut kunnat	16 %
3	Maaseutumaiset kunnat	15 %
sioekonominen asema		%
	Yrittäjät – Företagare – Employers and own-account workers	6 %
	Ylemmät toimihenkilöt – Högre tjänstemän – Upper-level white-collar workers	11 %
	Alemmat toimihenkilöt – Lägre tjänstemän – Lower-level white-collar workers	20 %
	Työntekijät – Arbetare – Blue-collar workers	17 %
	Opiskelijat – Studerande – Students	8 %
	Eläkeläiset – Pensionärer – Pensioners	29 %
	Muut 5) – Övriga 5) – Others 5)	9 %
Ikä		%
	18-24	11 %
	25-34	16 %
	35-49	23 %
	50-64	26 %
	65+	24 %
sukupuoli		%
1	Mies	49 %
2	Nainen	51 %

### *Haastatteluihin liittyviä tietoja:*

- haastattelut aloitettiin 5.2.2014,
- haastattelut lopetettiin 9.4.2014,
- työtä teki 5 haastattelijaa 5 lähtöpisteestä.

### varsinainen tutkimus

- haastattelut aloitettiin 13.2.2014,
- haastattelut lopetettiin 2.4.2014,
- työtä teki 39 haastattelijaa 300 lähtöpisteestä.

Haastattelutyön suorittivat nimetyt, TNS Gallup Oy:n kouluttamat haastattelijat. Heidän työnsä ohjaamiseksi tehtiin kirjallinen työohje.. Siinä kuvattiin tutkimuksen taustaa ja tarkoituseriä, kerrottiin lomakkeen sisällöstä ja erityisesti niistä kohdista, joilla ennalta katsoen on merkitystä haastattelun käytännön läpiviennin kannalta (esim. filttäroinnit ja hyppäykset). Kutakin haastattelijaa ohjeistettiin vielä erikseen puhelimitse

Kaikki haastattelijat ovat käyneet peruskoulutuksen jossa käydään läpi seikkaperäisesti alla olevat asiat.

TNS Gallup Oy:n taustaa  
Toiminta-ajatus  
Haastattelijan rooli  
Markkinatutkimus

Työsopimus / Työhönottoasiakirja  
Työsuhteeseen liittyvät asiat  
Henkilöllisyyskortti

TNS Gallup Oy:n haastattelijan toimintaohjeet  
Luottamuksellisuus/tietosuoja  
Vastaajien rekrytointi haastattelututkimuksiin  
vastaajille annettavat tiedot  
Lasten haastattelemine  
Erlaisuuden kunnioittaminen/tasa-arvo

Toimeksianto  
Työterveys & Turvallisuus  
Vakuutus

Tablet-laitteen käyttö  
Haastatteluohjelmiston käyttö

### *Laadunvarmistuksesta*

Kymmenen prosenttia tehdyistä haastatteluista kontrolloitiin. Tarkoituksena oli varmistaa, että haastattelijoiden suorittama kenttätyö oli tehty annettujen ohjeiden mukaisesti. Käytännössä asia varmistettiin soittamalla haastatelluille ja kysymällä, toteutuivatko seuraavat asiat haastattelun yhteydessä (sikäli kuin ne olivat relevantteja kyseisessä tutkimuksessa):

- tehtiinkö haastattelu ylipäänsä,
- haastattelun ajankohta,
- tutkimuksen aihe,
- haastattelupaikka ja ajankohta,
- keskeiset kysytyt demografiakysymykset,
- keskeiset kysytyt filttarikysymykset,
- näyttökorttien/mahdollisen muun näyttömateriaalin esittäminen,
- henkilökortin esittäminen,
- kiittäminen haastattelun jälkeen.

Kyseessä on TNS Gallup Oy:n normaaliproseduuri. Validointeja tehdään yleisesti sekä projekti-että haastattelijakohtaisesti. Huomiota kiinnitetään varsinkin haastattelua koskevien kontaktitietojen merkitsemiseen sekä tehtyjen haastattelujen pituuteen. Erityisesti seurataan niitä, joiden tekemien haastattelujen kesto on lyhin (nopeimmin haastatellut 10 %).

### *Haastatteluihin liittyviä havaintoja*

Haastattelut sujuivat pääpiirteissään suunnitellusti ja rutiininomaisesti. Mitään merkittäviä, sen enempää teknisiä kuin muitakaan, ongelmia ei esiintynyt.

Haastattelut sujuivat pääpiirteissään suunnitellusti. Haastattelijapalautteen perusteella lomaketta pidettiin hyvin suunniteltuna ja sen pituus oli sopiva (ei liian pitkä) kyseessä olevaan tiedonkeräystapaan. Haastateltavan kannalta oli hyvä, että lomake oli jaettu selkeisiin aihekokonaisuuksiin.

Haastattelutilanteen avuksi tehdyt kortit toimivat hyvin. Niihin kirjoitettiin vastausvaihtoehtojen lisäksi esitetyt kysymykset, jonka ansiosta vastaaja pystyi hahmottamaan kysymyksen selkeästi ja tekemään valintansa annettujen vaihtoehtojen välillä.

Jo koehaastattelujen yhteydessä eräät kiinnittivät huomiota ns. tietokysymyksiin. Ne pistivät joillekuille silmään ja herättivät jonkin verran keskustelua. Yhtäkään hankalaa tilannetta ei kuitenkaan syntynyt. Asiassa auttoi se, että tarvittaessa korostettiin, ettei kyseessä ole mikään tietokilpailu, vaan, että po. kysymykset ovat osa laaja-alaista tutkimuskokonaisuutta.

Yrittäjien rekrytoiminen haastateltaviksi oli keskimääräistä hieman vaikeampaa.